

да заспя. Нощната тъмнина и безмълвната тишина твърдѣ злѣ дѣйствуваха на нервите ми. Азъ имахъ пълна галлюцинация въ зрѣнието, слуха и даже обонянието. Особено послѣдното е невѣроятно, а между това то е цѣла истина. Щомъ затваряхъ очи отпрѣдѣ ми се явяваха турски колони, въ ушите ми зазвучаваха барабани, тръби, викове „Алла, Алла“, зафучаваха гранатитѣ и засвирваха куршумитѣ. Азъ чувствувахъ даже миризмата на барута. По нѣкой путь ме хващаше дрѣмка; но изведенѣжъ грѣмѣтъ на прѣснатата граната ме събуждаше и азъ скоквахъ на крака.... Така щото азъ, положително прѣзъ цѣлата нощъ, не можахъ да заспя. Впрочемъ, и другите офицери не спяха, съ искключение Чиляева, който спеше, като кѣпанъ младенецъ. Сѫщо и войниците не спяха. Мнозина отъ тѣхъ, събрани на купчини, лежишката, или седишката тихо си приказваха. Съня же на спящите не бѣше тихъ и спокоенъ. Тѣ току бълнуваха, а двоица отъ тѣхъ даже скокнаха на крака и започнаха да викатъ: „Турцитѣ, Турцитѣ, удрайте, ура“. Тия викове накараха всичкитѣ спавши войници и офицери да скокнатъ на крака.

14 Августъ. Недѣля. Щомъ се съмна, азъ отидохъ на рѣката, която отстоеше отъ бивуака на 200—300 крачки, окъжпахъ се въ хладната вода, слѣдѣ което почувствувахъ едно облегчение. На бивуака сварихъ много селени, които дошли отъ близкните села да поздравятъ шипченските борци и имъ поблагодарятъ за избавлението имъ отъ Сюлеймановите полчища. Тѣ — селенитѣ, не идваха съ празни рѣцѣ. Кой хлѣбъ донесъ на опълченцитѣ, кой сирене и мѣсо, а други — ризи, пешкири и проч.

Слѣдѣ като испихъ двѣ чаши млѣко, веднага, легнахъ и непробудно спахъ до 2 часа слѣдѣ пладнѣ. Подиръ съня азъ си похапнахъ и при всичко, че бѣше твърдѣ горѣщо, взехъ бинокля и се вѣскачихъ на вѣзвишеността на съверъ отъ бивуака ни, за да разгледамъ позицията и мястността.

Чудна панорама ми се представи прѣдъ очите! Отъ тукъ почти цѣлата шипченска позиция се виж-